

סרטים

השוטר הקטן

תעלומת תאיהרכבת (תל-אביב, תל-אביב: צרפת) נקרא סרט בלשי, ומשום כך מחפשים הצופים את התעלומה הבלשית ופתרונה, את הפסיכולוגיה של הפושע והקורבן, ואת המניעים. תוך כדי חיפושים הם מתעלמים ממה שיש בסרט.

אחת התמונות שישנן בו: חוקרי המשטרה מגיעים למקום הרצח. אשת הנרצח מסתובבת ביניהם, בשמלה עלובה ובצעף שחור, ומנסה לספר להם משהו על נעלהבית ש' קנתה לבעלה.

המפקד מגיע, והסמל מתאר בפניו את הרצח: "שני כדורים נתקעו לו במעיין", הוא מספר לו, "הם עשו ממנו קוץ", אחר כך הוא קיבל עוד שני כדורים בגב, וכ' שהוא היה לגמרי מחוסל דחפו לו עוד כדור. בזמן שהוא עוסק בתיאור, מושכת לו כל הזמן האשה בשרחל ואומרת בחצי לחש: "אבל אני קניתי לו את נעלהבית לחגיהמולד! זאת היתה מתנה. הוא עוד לא ראה אותן בכלל. זו היתה הפתעה".

כל זה על רקע של שדה אפור, מלוכלך, הומה משוטרים. מה זה חשוב, אם כן, אם לא ידוע מי בדיוק נרצח ולמה, מי זאת האשה, ומי זה השוטר.

תיאור צער או כאב על-ידי העמדת ניגוד או תיאור זר המדגיש אותו, זוהי טכניקה מקובלת הן בספרות והן בקולנוע, אלא ש' כאן אין זה רק תיאור של צער.

יש כאן תיאור היחס של האדם הפשוט

שאינו, בתוספת הערות, ההרורים, ודבריו מוסר של פקיד קטן ועוזב.

ישנה שם שחקנית מזוקנת המתארת בפני השוטרים נסיעה קצרה ברכבת, ומוסיפה על כך הערות, העזיות, וקטעי סיפורים ה' גותנים תמונה שלמה של כל חייה, עם כל מה שיש בהם ובעיקר כל מה שאין בהם.

ויש שם פירחה צעיר (המשחק בצורה מצוינת על-ידי שארל בנר) הנושא במש' טרה נאומים נגד המשטרה.

אחרי כל זה מה זה חשוב, באמת, אם הסיפור על חמישה נוסעים בקרון-שינה, ועל רצח שאירע באמצע הלילה אינו משכנע כל-כך.

מה זה חשוב גם אם הצופה לא נמתח בעצם לקראת הסוף, אם העובדה שנוסעי הקרון נרצחים בזה אחר זה, במשך הזמן, לא מעוררת שום רצון לנחש מי הוא הרוצח, ואם בסוף, כשהוא מתגלה, הרוצח הוא לא מעורר שום הפתעה. יותר מזה, כל מה שעשה אינו מתקבל על הדעת.

מה זה חשוב אם הדמית המרכיזות, ש' סכינה סופר כל הסיפור, כמעט ולא מופיעה בסרט, כמעט שלא מוסברת, ולעומתה מופיעות בו הרבה דמויות צדדיות.

אין ספק שזהו סרט לא מושלם, אבל הבימוי הרגיש והמהיר של קוסטה גרס (שהיה עד עכשיו עוזרם של רנה קלמנט, רנה קלייר וג'ק דמי), מישחקם של סיניורה האם, סיניורה הבת (קתרין אלגרה) וסיניורה הבעל (הניקשה קצת), הצילומים המצויינים של ג'אן טורנייה, והמוסיקה של מישל מאן, משלימים אותו.



קתרין אלגרה ב"תעלומת תאיהרכבת"

בת של אחא

כשקוסטה גרס הוציא מידי את הסרט התליטו רבים שהתגלה גאון חדש. הם הג' זימו. קוסטה גרס אינו גאון חדש. אבל אין ספק שהוא כשרוני.

הסוכן הנצחי

פ.בי.איי. במבצע 330 (ירון, תל-אביב: צרפת) ראה: סוכן הפ.ב.איי. במבצע 117, תעלומת הפ.ב.איי. הסוכן מהפ.ב.איי. וכל השאר.

גנבים וסוכני ביטוח

רומא בחצות (מקסיס, תל-אביב: איטליה) ליל הסילונסטר. שחקנית מזוקנת ולא מצליחה, מנסה לבלות באולמיהריקודים. סוכן-ביטוח עלוב נילחה אליה, וגורר אחרי גנב.

המזוקנת לא יודעת שהגנב הוא גנב. הגנב מנסה לברוח ממנה עם סוכן-הביטוח, כדי לגצל אותו את ליל הסילונסטר לגניבות, ולא מצליח.

אני מאניאני נפלאה. טוטו מצויין. הסרט כולו שייך לסוג הקומדיית האיסלקיות ה' גרועות, המתאמצות מאד לתת, בהומור, החי של מעמד חברתי נמוך, ונותנות בעצם הרי בה מלל, כבד ומלאכות.

מריו מוניצלי עשה אותו עוד בתקופה בה עבד עם התסריטן סטנו, לפני שהתגלה כבמאי של סרטים מצויינים (נגבים בליח) ומסאירים (קאזנובה 70).

נפיות מדורים תל-אביב פשוט בצפון-העיר, ניפצו חלונות-ראווה ו' התעללו עוברים ושבים שנינו להפסיק את ההתפרעות. שניים מן המתעורבים נזקקו ל' עזרה רפואית.

"כנופיה התעללה בזוג שהתעלס בגן צי' בורי בלב העיר. שלושה בריונים איימו על הבחור בסכינים ובאקדח, ואילו הרביעי תקף את הבחורה. לפני שהסתלקו מהמקום, שדדו את ארנקי השניים, וחילבו קשות בגופו של הבחור."

ידיעות מרעישות כאלה עשיות לעזוק בקרוב מעל דפי העתונות. להפוך למעשה יום ביומו. התושבים יתרגלו למראה כנו' פיות מזוינות שתתפרעה בגלוי ברחובות תל-אביב, כי כבר היום, משתללים נערים בני 15-25 בחוצות באין מפריע. הם מת' קיפים עוברים ושבים, חוטפים ארנקים מ' ידיהם של סוחרים, עורכים פשיטות מתוכ' ננות של שוד, אינס ואינס ברצח, הנחשבות בעיניהם לבלילי ערב רגיל. מעשיהם מעו' ררים אמנם סערה ציבורית. אך אם לא ינקטו בצעדים מעשיים במהרה, התושבים באמת יתרגלו. ואז תהפוך תל-אביב לאזור הנתון לאימת טירור, ותשמש כמגרש-מישחקים ענקי לכנופיות-פרועים מאורגנות.

★ ★ ★

"הוא בא עם סכין, היזהר!"

פני שבוע, בצהרי יום, תקף בריון קבצן ברחוב, לעיני אנשים. את המאר' רע, תיאר האורח אריה פיין: "ביום חמישי, ה'30.12, הלכתי מקפה נוגה לכיוון ביתי. השעה היתה שעת צהריים. כשהגעתי להצ' טלבוות הרחובות אלנבי-המלך-גירג, ראיתי קבצן זקן מוקף קהל רב. היה זה, ערק, קבצן שתוי לבוש-קרעים, שמבקש נדבות בשביל לקנות ערק, וצועק תמיד, ערק! ערק! הקהל שהקיף את הזקן צחק עליו, לעג לו והתבדח על חשבונו. כשהתקרבתי למקום ראיתי שבחור צעיר, גבוה ורחב' כתפיים, רץ סביבו וצועק, ערק! ערק! ערק! ודוחף את הזקן מאחור.

"ניגשתי לבחור ושאלתי אותו למה הוא עושה את זה, הרי הזקן יכול להיות סבא שלו, וגם אם הוא משוגע ושתי או זו לא סיבה להתעללות. הצעיר ענה לי: 'תס' חלק לפני שתקבל מכות', והרים עלי יד. הצלחתי להתחמק מהמכה וגם החזרתי לו מכה. הוא נרגע ואז המשכתי ללכת. 'רגע אחרי-כן שמעתי צעקות חזקות של אנשים: 'היזהר היזהר, הוא בא עם סכין, היזהר!' לרגע נבהלתי והסתובבתי אחורה, ואז ראיתי שהוא רץ אלי עם סכין שלופה בידו. רציתי לברוח, אבל מרוב התקלות של אנשים שהסתכלו בנעשה לא יכולתי לזוז, ואז צעקתי בקול רם: 'משטרה, מש' טרה! פחדתי שאם אברח, אפנה לו את גבי ואז ידקור אותי מאחורי. נעמדתי וחיכיתי לו.

"הבחור הצעיר הגיע אלי, ורק אז הבחנתי כמה הוא ענק. הוא נראה שוקל בערך תשעים קילו. עברתי למצב של התגוננות (הייתי פעם מתאגרף), והוא ניסה מספר פעמים לדקור אותי, אבל הוא לא הצליח מפני שגם הוא פחד. הוא כל הזמן ניסה לדקור אותי מאחורי, ואני על-ידי תנועות התחמקות של הגוף, הצלחתי להימלט מה' סכין. כל פעם עשיתי תנועות של מנסה להתקוף, על-מנת שהוא יפחד יותר.

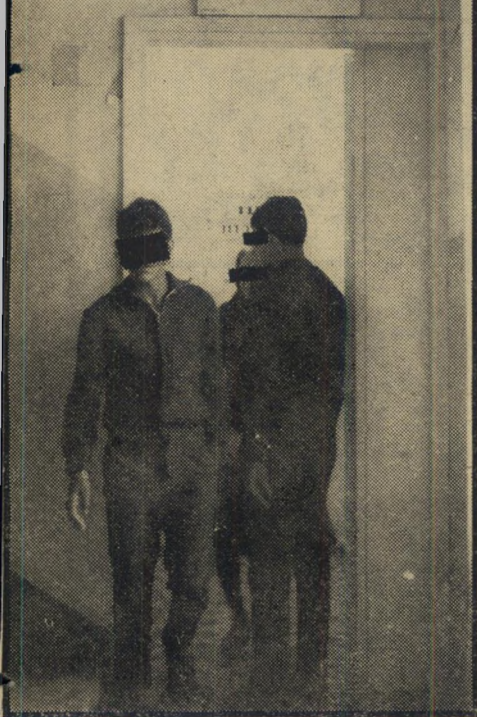
"ממש באותו רגע בא למקום איזה צעיר אחר, והוא תפס את הנער עם הסכין מ' אחור, ותפס לו גם את היד עם הסכין. אבל הגברתן הצליח להסתובב ולהשתחרר מהצעיר שאחזו בו מאחור. באותן שניות ברחתי מן המקום.

"רצתי דרך שיק בצלאל ועברתי דרך חנו' יות וחצרות. הגעתי לבית-קפה ברחוב המלך גירג, פינת מכבי. בקפה היה בלשון. ציל' צלתי למשטרה וסיפרתי ליומנאי את ה' מיקרה, ואמרתיו שאני ממתין לניידת, כי הבחור מחפש אותי בסביבה, עם סכין, רוצה לרצוח אותי. הבלשון הראשון למשטרה היה בשעה 2.45 בצהריים. הסתתרתי במקום, וחיכיתי רבע שעה. הניידת לא הגיעה. התקשרתי שוב למשטרה ואמרתי להם: 'מה זה שאתם לא באים? בן-אדם יכול להירצח מאה פעמים עד שאתם תבואו! היומנאי הרגיע אותי: 'אל תרגז, הניידת בדרך אליך'. חיכיתי בפחד עוד חצי שעה, אבל הניידת לא באה. התחלתי ללכת הביתה.

"כשהגעתי הביתה התקשרתי עם המשטרה עוד פעם ועשיתי צעקות בלשון. בעוד אני מדבר עם היומנאי, אחרי שמסרתי לו את כתובתי, שמעתי צילצול בדלת. זו היתה

המשטרה. שאלתי את השוטרים למה לא באו למרות שטילפנתי פעמיים שיבואו מיד לעזרתי, כי איש עם סכין שלופה מנסה להרוג אותי, אז הם הראו לי שאצלם ב' כתוב שיש מיקרה הפרעת-סדר במקום צי' בורי, ולכן הם לא מיהרו כי היה להם מיקרה דחוף יותר. וזאת למרות שהודעתי

בית משפט וסלום לנוער



על הסך: בית המשפט לנוער

ליומנאי בפירוש כי אדם עם סכין התקיף אותי ברחוב והוא מחפש אחרי, 'יצאתי עם השוטרים בניידת לסריקה ב' מקום-המיקרה, ומתוך שאלותיהם של השוט' רים, שהיצגו לעוברים ושבים, הצלחנו ל' הגיע אל מקום-העבודה של התוקפן, שנמצא בשוק-הכרמל מול מוניות כרמל. הבחור נעצר, הסכין נמצאה אצלו, ונלקחה על-ידי הסמל, בתור מוצג.

"בתוך הניידת ובנוכחות השוטרים ביקש ממני הבריון שאחזר על כל העניין. משלא רציתי לחתור הוא הודיע לי: 'זה יעלה לך ביקור! זה יעלה לך בחיך'."

★ ★ ★

תקיפה באיומי סכין

א חולף שבוע, מבלי שמעשה-אלימות ירחש ברחבי הארץ, ויסעיר את התי' שבים מחדש, יעורר בהם פחדים וחששות רציניים: האם אין אדם יכול יותר לטיל לבילה לתומו, או ללכת בליחייית אשה, מ' בלי שיסתכן בפגיעה בגופו, ברכושו או בנפשו? בישראל של 1966 צריך האורח להסתגר בבית אם ברצונו לשמור על שלימות גופו.

לפני שלושה שבועות תקפו שני בריונים זוג נאחבים שהתעלס במכונית על חוף תל-ברוך, אנסו את הבחורה בזה אחר זה, כשהם מאיימים על הגבר שלה בסכין.

לפני שבוע, אירע נסיון לאונס, תקיפה ושוש של זוג נשוי, שטייל בשעה עשר ושלושים לבילה באפקה, על כביש תל-ברוך: שני בחורים צעירים קפצו לפתע מבין השיחים הסמוכים, כשהם מנופפים אלות בידיהם, וניסו לתקוף את שני בני-הזוג. האשה הצליחה לנוס מן המקום, רצה לכביש, ניסתה לעצור מכוניות ולקרוא ל' עזרה. הבריונים, שראו כי טרפם נמלט מידיהם, התנפלו על הגבר, היכו אותו באכ' זריות, ולקחו את תיקו ונמלטו מן המקום. המכנה המשותף לשני התקיפות הללו: התוקפים הם צעירים, שגילם נע בסביבות עשרים. המשטרה עדיין לא הניחה ידיה על אף אחד מן התוקפים.

מיקרים אלה מעוררים את יצריהם של אנשי הכנופיות השונות, ליוזם התקפות דומות. אולתידה של המשטרה וחוסר-עז' נרותו של הציבור מעודדים אותם. חברי